

Αγροτικός Τουρισμός

Ενότητα 11^η: Επενδύοντας στον Αγροτικό Τουρισμό

Όλγα Ιακωβίδου
Τμήμα Γεωπονίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Επενδύοντας στον Αγροτικό Τουρισμό

Περιγραφή των τουριστικών πόρων της περιοχής

- Γεωμορφολογία της περιοχής.
- Φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.
- Αρχιτεκτονική και πολιτισμική κληρονομιά.
- Θρησκευτική παράδοση.
- Χαρακτηριστικές επαγγελματικές δραστηριότητες.
- Τοπικά παραδοσιακά προϊόντα και τοπική κουζίνα.

Περιγραφή των υφιστάμενων αγροτουριστικών επιχειρήσεων

- Ξενώνες.
- Δωμάτια.
- Επιπλωμένα διαμερίσματα.
- Επιχειρήσεις εστίασης.
- Επιχειρήσεις που προσφέρουν δραστηριότητες αναψυχής.

Αντικείμενο της επιχείρησης

- Σύντομη περιγραφή της προτεινόμενης επιχείρησης.
 - ✓ Δυναμικότητα.
 - ✓ Τοποθεσία.
 - ✓ Περιγραφή του χώρου.
 - ✓ Σύνολο δομήσιμης επιφάνειας.
 - ✓ Πλεονεκτήματα.

Πληρότητα της επενδυτικής πρότασης

1. Σύνδεση του επιχειρησιακού σχεδίου:

A. με τις υφιστάμενες δραστηριότητες του επιχειρηματία.

B. με την τοπική οικονομία.

Γ. με την τοπική αρχιτεκτονική.

2. Ανάπτυξη μόνιμων συνεργασιών.

1Α.

- **Σύνδεση του επιχειρησιακού σχεδίου με τις υφιστάμενες δραστηριότητες του επιχειρηματία.**

Να αναφέρετε στοιχεία που τεκμηριώνουν τη σύνδεση των σημερινών δραστηριοτήτων σας με την προτεινόμενη επένδυση.

1B. Σύνδεση του επιχειρησιακού σχεδίου με την τοπική οικονομία

- Να αναφέρετε στοιχεία του επιχειρησιακού σχεδίου που σχετίζονται με:
 - ✓ τη χρήση τοπικών προϊόντων.
 - ✓ την ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας.
 - ✓ την ενίσχυση της τοπικής απασχόλησης κλπ.

1Γ. Σύνδεση του επιχειρησιακού σχεδίου με την τοπική αρχιτεκτονική

- *Να αναφέρετε στοιχεία του επιχειρησιακού σχεδίου που το καταστούν συμβατό με την τοπική αρχιτεκτονική και προσδιορίζουν την εναρμόνισή του με το ευρύτερο περιβάλλον της περιοχής.*

2. Ανάπτυξη μόνιμων συνεργασιών

- *Να αναφέρετε τυχόν μόνιμες συνεργασίες με άλλες επιχειρήσεις της περιοχής σας που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο υλοποίησης της επένδυσης.
(Προμηθευτές, δίκτυα επιχειρήσεων κλπ).*

Ωριμότητα της επένδυσης

1. Διαδικασία υλοποίησης της επένδυσης.
2. Ετοιμότητα υλοποίησης της επένδυσης.
3. Τεκμηρίωση ετοιμότητας υλοποίησης της επένδυσης.
4. Προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν.
5. Εμπειρία σε σχέση με το αντικείμενο της επένδυσης.

1. Διαδικασία υλοποίησης της επένδυσης

Περιγράψτε αναλυτικά τα στάδια υλοποίησης της επένδυσης, τις επιμέρους εργασίες που περιλαμβάνουν, καθώς και τη χρονική τους αλληλουχία.

Η διαδικασία υλοποίησης της επένδυσης περιλαμβάνει τα εξής:

- ✓ Ολοκλήρωση τεχνικής μελέτης.
- ✓ Έγκριση οικοδομικής άδειας.
- ✓ Κατασκευή.
- ✓ Προμήθεια εξοπλισμού.
- ✓ Έκδοση άδειας λειτουργίας.
- ✓ Πρόσληψη και συντονισμός ανθρώπινου δυναμικού.

2, 3. Ετοιμότητα και τεκμηρίωση υλοποίησης της επένδυσης

- ✓ Τεχνική μελέτη.
- ✓ Έγκριση χαρακτηρισμού κτιρίου παραδοσιακού ή διατηρητέου.
- ✓ Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- ✓ Οικοδομική άδεια.
- ✓ Έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου (ΕΟΤ).
- ✓ Έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης (ΕΟΤ).
- ✓ Άδεια λειτουργίας.
- ✓ Βεβαίωση δασικής υπηρεσίας.
- ✓ Βεβαίωση διεύθυνσης αγροτικής ανάπτυξης.
- ✓ Άδεια αρχαιολογικής υπηρεσίας.
- ✓ Τεχνοοικονομική μελέτη.

Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί/ εκπονηθεί καμία από τις απαιτούμενες για την υλοποίηση της επένδυσης άδεια/ μελέτη, τεκμηριώστε την ετοιμότητα υλοποίησης της επένδυσης.

4. Προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν για την υλοποίηση της επένδυσης

- Θεσμικά (σύσταση νομικού προσώπου, μεταβίβαση ακινήτου κλπ).
- Τεχνικά (μελέτες, εγκρίσεις κλπ).
- Άλλα.

5. Εμπειρία σε σχέση με το αντικείμενο της επένδυσης

Να αναφέρετε τη σχετική εμπειρία των μετόχων και βασικών στελεχών της νέας μονάδας και να επισυνάψετε αναλυτικά βιογραφικά σημειώματά τους.

(Τίτλοι σπουδών, προηγούμενη επαγγελματική εμπειρία κλπ).

Σκοπιμότητα της επένδυσης

1. Περιγραφή σκοπιμότητας.
2. Προσφερόμενες υπηρεσίες.
3. Αναμενόμενα αποτελέσματα.
4. Αναμενόμενες επιδράσεις στην απασχόληση.
5. Συμπληρωματικότητα.
6. Αναμενόμενες επιδράσεις στο περιβάλλον.

1. Περιγραφή σκοπιμότητας της επένδυσης

Να περιγράψετε τη σκοπιμότητα της προτεινόμενης επένδυσης σε σχέση με τους αντίστοιχους στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος και του Μέτρου 6.7.

Να αιτιολογήσετε επίσης την αναγκαιότητα υλοποίησης της επένδυσης καθώς και την προοπτική οικονομικά βιώσιμης λειτουργίας της.

2. Προσφερόμενες υπηρεσίες

Να περιγράψετε συνοπτικά τις προσφερόμενες υπηρεσίες που θα παρέχονται από την επιχείρηση. Σε περίπτωση βελτίωσης / εκσυγχρονισμού υφιστάμενης επιχείρησης αποτυπώστε τη διαφορά πριν και μετά την επένδυση.

- Πχ: Διαμονή, αναψυχή, επισκέψεις με το μίνι βαν του ξενώνα, γευσιγνωσία οίνων κλπ.

3. Αναμενόμενα αποτελέσματα

Να αναφερθείτε σύντομα στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση της επένδυσης, πχ:

- ✓ *Αξιοποίηση τοπικών πρώτων υλών και προϊόντων.*
- ✓ *Αύξηση κύκλου εργασιών.*
- ✓ *Αύξηση εισοδήματος.*
- ✓ *Παραγωγή νέων ή βελτιωμένων προϊόντων.*
- ✓ *Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας κλπ.*

5. Συμπληρωματικότητα

Να αναφέρετε στοιχεία που υποδηλώνουν τη συνάφεια (συμπληρωματικότητα) της προτεινόμενης επένδυσης με άλλες που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται από τον ίδιο επενδυτή στο πλαίσιο του ίδιου ή άλλων προγραμμάτων (εάν υπάρχουν).

6. Αναμενόμενες επιδράσεις στο περιβάλλον

Να επισημάνετε ότι για την προτεινόμενη επένδυση έχει ληφθεί η κατάλληλη μέριμνα ώστε να είναι εναρμονισμένη και πλήρως ενταγμένη στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής.

Πηγές χρηματοδότησης

Πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλτατζής»:

1. Άξονας 3: Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.

Στόχος:

- ✓ Οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική αναβάθμιση των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών.
 - ✓ Προώθηση δραστηριοτήτων εκτός της γεωργίας, ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μικρής κλίμακας και αναστροφή των δυσμενών τάσεων της πληθυσμιακής συρρίκνωσης.
- 2. Άξονας 4: "Δημιουργία τοπικών ικανοτήτων για την απασχόληση και την διαφοροποίηση στις αγροτικές περιοχές μέσω της προσέγγισης Leader.**
- ✓ δημιουργία και ανάπτυξη πολύ μικρών επιχειρήσεων, ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων, αύξηση της προστιθέμενης αξίας, ανάδειξη της αγροτικής κληρονομιάς, αναμόρφωση χωριών, συνεργασίες, δικτύωση κλπ.

Πηγές (1)

- Alebaki M., Iakovidou O. (2009). “Networking in wine tourism: the case of ‘wine roads of northern Greece’” Abstracts of the’ XXIII European Society Congress for Rural Sociology, Vaasa, Finland 17-21/8/2009.
- Alebaki, M. & Iakovidou, O. (2010). Initiatives towards wine tourism development in Greece. *Enometrica*, 3(2): 15-25.
- Alebaki, M. & Iakovidou, O. (2011). Market segmentation in wine tourism: a comparison of approaches. *TOURISMOS: An International Multidisciplinary Journal of Tourism*. 6(1): 123-140.
- Αλεμπάκη, Μ. & Ιακωβίδου, Ό. (2012). Ανοιχτές Πόρτες: Διερευνώντας τα κίνητρα των συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις με επίκεντρο τον οίνο. Στο: Μπεόπουλος, Ν. & Κουτσούρης, Α. (Εκδ.), Αειφορία στη γεωργία και στην παραγωγή τροφίμων: Προσαρμογή απέναντι στο μεταβαλλόμενο φυσικό, κοινωνικό, οικονομικό και θεσμικό περιβάλλον. Πρακτικά 11ου Πανελληνίου Συνεδρίου Αγροτικής Οικονομίας. Γράφημα, Αθήνα (σελ. 678-692).
- Alebaki, M. and Iakovidou, O. (2014). Wine tourism motivation: an amalgam of pull and push factors? In: Deriou, R. & Fadda, A. (Eds), *Contesti mediterranei in transizione. Proceedings of the VII Mediterranean Meeting on Sociology of Tourism*. Franco Angeli, Milan, Italy (pp. 63-84).
- Αλεμπάκη, Μ. & Ιακωβίδου, Ό. (2014). Οινικός Τουρισμός: Διερεύνηση των διαστάσεων της οινοτουριστικής εμπειρίας από την οπτική γωνία των επισκεπτών. Στο: Κουτσουράδης, Α. (Εκδ.), Σύγχρονα νομικά και αναπτυξιακά προβλήματα του ελληνικού τουρισμού. Πρακτικά 3ου Συνεδρίου Δικαίου του Τουρισμού. Ένωση Ξενοδόχων Χαλκιδικής, Θεσσαλονίκη (σελ 33-44).

Πηγές (2)

- Βαρβαρέσος Στ. (2000), *Τουρισμός Οικονομικές Προσεγγίσεις. Προπομπός: Αθήνα.*
- Cawley, M., & Gillmor, D. A. (2008). Integrated rural tourism: Concepts and practice. *Annals of Tourism Research*, 35(2), 316-337.
- Flanigan, S., Blackstock, K., Hunter, C. (2014). Agritourism from the perspective of providers and visitors: a typology-based study. *Tourism Management* 40 (1): 394-405
- Ηγουμενάκης, Ν. Γ., *Τουριστική Πολιτική. Interbooks: Αθήνα.*
- Ιακωβίδου Ο.,(2006). Εμπειρίες από την ανάπτυξη του Αγροτικού Τουρισμού στην Ελλάδα. Εισήγηση στο 1ο συνέδριο τουριστικής ανάπτυξης, Αθήνα 23-24/3/2006
- Ιακωβίδου Ο.,(2011) « Ο οίνος ευφραίνει καρδιά και οι δρόμοι του κρασιού ενισχύουν την τουριστική ανάπτυξη». Εισήγηση στο συνέδριο «Άυλη πολιτιστική κληρονομιά της UNESCO «Μεσογειακή Δίαιτα». Οργάνωση:UNESCO, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, Δήμος Πύλου-Νέστωρος, Κορώνη 8/6/2011.
- Ιακωβίδου Ο., (2011) « Όταν το τυρί GOUDA αντικατασταθεί από τη φέτα της περιοχής, τα τοπικά προϊόντα θα βρουν τη θέση τους στον αγροτικό τουρισμό», Εισήγηση στην ημερίδα του Συνδέσμου Ενώσεων Αγροτουρισμού Ελλάδας. Κερκίνη 8/6/2011.
- Ιακωβίδου Ο. «Η εμπειρία στον αγροτουρισμό: Παράγοντες που διαμορφώνουν τη Ζήτηση». 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Συνδέσμου Ενώσεων αγροτουρισμού Ελλάδος. Χανιά 3-5/4/2012.

Πηγές (3)

- Ιακωβίδου Ο. (2000). «Αγροτουρισμός. Το μικρό, όμορφο και θηλυκό πρόσωπο στον τουρισμό». Στο: Τουριστική ανάπτυξη- Πολυεπιστημονικές προσεγγίσεις, Επιμέλεια: Π. Τσάρτας, ΕΞΑΝΤΑΣ, 2000.
- Ιακωβίδου Ο. (2004). «Ο Αγροτουρισμός δεν είναι μόνο ενοικιαζόμενα δωμάτια». ΓΕΩΠΟΝΙΚΑ, τ.411, Μάιος-Ιούνιος 2004.
- Ιακωβίδου Ο. (2013) Οι αντιφάσεις της ανάπτυξης του αγροτουρισμού στην Ελλάδα. Συνέδριο με θέμα "Αγροτουρισμός και Ανάπτυξη Δικτύων. Perrotis College, Θεσσαλονίκη 13/6/2013.
- Ιακωβίδου Ο., Alempaki, Μ. (2013). Travelling Along the Wine Roads of Northern Greece. International conference on « faces of time - cultural routes crossroads. The convergence of cultural routes and the impact on heritage, planning and sustainability». European Heritage days, City of Thessaloniki, Thessaloniki, 27-29/9/2013.
- Ιακωβίδου, Ο., Δημητριάδου, Ε., Παλάτου, Χ., Παρτεμιάν Σ. (2013). Μία έρευνα αγοράς για τον αγροτικό τουρισμό σε περίοδο κρίσης. Δε φτάνει μόνο η φιλοξενία. 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Συνδέσμου Ενώσεων αγροτουρισμού Ελλάδος. Βεργίνα 9-10/12/2013.Οξούζη Ε., Ιακωβίδου Ο. (2004). «Στάσεις και επιθυμίες των Γερμανών τουριστών, κατοίκων του Μονάχου, για αγροτουρισμό στην Ελλάδα». Πρακτικά 8ου Πανελληνίου Συνεδρίου Αγροτικής Οικονομίας. Θεσσαλονίκη, 25-27/11/2004.
- Κοκκώσης, Χ., Τσάρτας, Π και Γκρίμπα, Ε. (2011). *Ειδικές και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού. Ζήτηση και Προσφορά Νέων Προϊόντων Τουρισμού*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική. (343 σελ).

Πηγές (4)

- Παρταλίδου Μ., Ιακωβίδου Ο. (2007). Αγροτουριστικοί προορισμοί στην Ελλάδα. Πρότυπα ποιότητας. Νέες τάσεις πέρα από τις ακτές και το μαζικό τουρισμό». Πρακτικά 5th Mediterranean conference "Mediterranean Tourism Beyond the Coastline: New Trends in Tourism and the Social Organisation of Space". Εκδόσεις ΖΗΤΗ, Θεσσαλονίκη.
- Partalidou M., Iakovidou O. (2008). «Crafting a policy framework of indicators and quality standards for rural tourism management”. International Journal of Tourism Policy. V 1. 2008 pp.353-367.
- Pesonen J., Komppula R., Kronenberg C., Peters M., (2011). *Understanding the relationship between push and pull motivations in rural tourism*, *Tourism Review*, Vol. 66 Issue: 3, pp. 32 – 49.
- Sanagustin F., Mosene Fierro., A., Gomez y Patino, M. (2011), Rural tourism: A sustainable alternative, *Applied Energy*, 88 (1): 551 – 557.
- Sharpley, R. & Jepson, D. (2011). Rural tourism: A spiritual experience? *Annals of Tourism Research*, 38 (1): 52–71.
- Symeonidou P., Iakovidou O., Lamprouli I., Partalidou M. (2009) «Rural tourism entrepreneurs: Who are they?». Proceedings of the 15o International Symposium on Society and resource Management, Vienna, 5-8/7/2009.

Βίντεο

- Το τελευταίο ηλιοβασίλεμα του 20ού Αιώνα.
- <http://www.youtube.com/watch?v=sJmPzuRCIPQ>
- Αγροτικός Τουρισμός στη Νικαράγουα.
- <http://www.youtube.com/watch?v=NX0OwKXyqFo&feature=related>
- Αγροτικός Τουρισμός στην Ελλάδα.
- <http://www.youtube.com/watch?v=Zo5FNUJfxbo&feature=related>
- Αγροτουρισμός στο Gozo.
- <http://www.youtube.com/watch?v=Xjp0Y6QFmml&feature=related>

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Όλγα Ιακωβίδου.
«Αγροτικός Τουρισμός. Επενδύοντας στον Αγροτικό Τουρισμό». Έκδοση: 1.0.
Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS219/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Μαρία Αλεμπάκη
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

